UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Res Gestae Illvstrissimo-||rvm Martyrvm, Con-||fessorvm Atqve Sancta-||rvm Virginvm ...

Eorvm Praecipve, Qvae Per|| R. P. L. Surium sex Tomis compraehensae sunt:|| et nunc restrictis verborum ambagibus ... ad ... D.|| Caesaris Baronii Chronologiam|| digestae ac in quatuor Tomos distributae

Lippeloo, Zacharias

Coloniae, 1595

VD16 ZV 18288

Vita S. Gangulphi martyris.

urn:nbn:de:hbz:466:1-43699

Visual Library

em Eccleſiæ reſtitutum iri. quod ita factum eſt.
it autem caſtiſſima matrona annis nonaginta
nque eleemoſynis, ieiunijs, precibus & hymnis
enta: quibus operibus mirificè ornata tandem
a ad Dominum migrauit.

VITA S. GANGVLPHI MARTYRIS.
ex ea quæ extat in Surij Commentarijs.

GAngulphus præclaris in Burgundia ortus na- 11. Maij.
talibus, à parentibus adhuc puer Chriſtianæ Patria eius.
religionis diſciplinis apprimè eruditus eſt:
in tenera illa ætate cũ eſſet egregia indole & for-
a eleganti, conſueſcebat crebris piorum intereſſe
uentibus, fauoſque diuinorum eloquiorũ ſuſci- Pietas pueri
ns ab ore illorum, Catholicas ſententias manda-
e memoriæ: ità vt fragili corpuſculo impreſſam
liceret cernere effigiẽ & exemplar ſanctitatis.
eſcente autem ætate nulla non morum honeſtate
itus, ludicra malè ocioſorum hominũ ſpecta-
tanquàm voraginem quãdam deuitabat, & pe-
ium iuuenum lubrica conſortia reſpuebat.
quà verò ampliſſimæ opulenti patrimonij poſ-
ones & facultates ad eum deuolutæ ſunt, tanta
gnitate pauperibus & egenis conſuluit, quantã
verbis vix explicare poſſumus.
i autem ad virilem ætatem peruenit, vxorem Ducit vxo-
generis quidem nobilitate ipſi non imparem, rem.
moribus longè diſſimilẽ, quam prępotens Deus
potiſſimùm ei ſociaſſe videtur, vt per illam
i viri patientiam & innocentis vitæ ſimplici-
m probaret egregiè: qua vſqueadeò virtutum
m merita occulere ſtudebat, vt ab inuidis
arò inertia torpere diceretur. Atque ne vllum

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

otio vel torpori locum daret, plerunque venatio
ſe exercebat, eaque ratione innata vitiorũ alimen
repellebat. Cùm autem eo tempore Pipino regi q
regni Franciæ gubernacula ea tempeſtate tractãt

Militat regi Franciæ.

præcipuam quandam inter fortiſſimos exercitu
ros operam nauaret, & regio miniſterio perfunct
in patriã redire vellet, iter per Campaniam habe
Vbi verò ſumpturus ientaculum & equis pabulu
præbiturus nonnihil à via deflexiſſet, fortè in loc
perſpicuò fonte irriguũ, & læto gramine amœn
incidit, in quo poſtquàm conſediſſet Domin
ſuperuenit, quem vir beatus, vt erat humanitat
ad pariter ſumendum cibum inuitauit. Inter
dum autem de fonte illo emendo agere cœp
verò vt poſſeſſor audiuit, intrà ſe tacitus vi
ctum ridere cœpit, exiſtimans id non ab anim
ritate ſed quadam ſtoliditate proficiſci. At

Emit fontẽ, isque diuinitus alio trãſfertur.

cùm putaret ſe & pecuniam recipere & fonte
hilominùs retinere poſſe, indicauit pretium c
nimirùm ſolidos, quos protinùs vir beatus n
rari iuſſit. Indè ſumpto cibo, cùm aſcenſis equ
rennas veniſſet, (qui locus baſilica in eius hon
extructa celebris habetur) vxori quid egiſſet
uit: quæ eius facta malignè impetrans clàm e
hebetem & vecordem, & rerum ſuarum prod
dicere cœpit. Non diu autem pòſt cùm ad hab
mui ſuæ propinqua exiuiſſet, & aquam fa
nibusque aluendis non haberet, ſcipionẽ qu
tè manu tenebat ſolo defixit: & plenus fide
mulum conuerſus iuſſit eum, euulſo ſcipion
quam, quæ illic emerſura eſſet, haurire. Et ecc
extracto per famulum ſcipione, ingẽs aquar
ex imis terræ viſceribus ſcaturijt, & fons ille
auarus venditor ſe perpetuò retenturum ſper

…manuit; vel potius diuina virtute tranſlatus eſt, qui vſque hodiè ſaluberrimè ſcaturiens beati Gangulphi ſuffragijs multis ſanitatem adfert.

Fons ille morbis medetur.

Vxor autem beati viri rupta coniugij fide, cum quodam è clero nefaria commixtione ſeſe polluit. Cuius rei indignitate permotus vir beatus debitas ab ea pœnas exigere ſtatuebat: ſed veritus, ne, ſi illi cauſa necis eſſet, ſuperioris vitæ innocentiam alieni ſceleris næuo obſcuraret; tandem rem totam diuino iudicio commiſit. Accidit interim vt die quodam cum ſola coniuge prædij fines luſtrando circuiret, & ad quendam fontem veniret: vbi vxorem his verbis compellauit: Multa quidem de te, coniux, paſſim ferũtur fœda & indigna natalibus tuis, quæ veráne an falſa ſint, certò mihi non conſtat: ſed diuina prouidentia, quam nihil fugit, vt ſe res habeat, iam certis declarabit indicijs. En fons hîc propoſitus eſt, nec frigidus valdè, nec immodicè calidus. In hunc igitur manum immitte, & è fundo lapillum extrahe: & ſiquidem à culpa es aliena, nihil mali patieris, ſin autem polluta es nõ ſinet Deus latere ſcelus tuum. Tum illa, cùm intrepidè iurando, falſos de ſe rumores ſparſos aſſereret, & illos beati viri ſermones contemneret, vecordiæque aſcriberet; incunctanter in fontem manum iniecit. Ecce autẽ ſimulatque lapillum ad ſe retrahere conata eſt, membris omnibus obriguit, abſtractaque à digitis & brachio, quouſque aqua pertigerat, cute, nihil aliud miſera niſi repẽtinum interitum expectabat. Tum Gangulphus ad eam: Optaram quidẽ, inquit, ſi fidem ſeruaſſes, omnia tecum vitæ huius diſcrimina perpeti, & proſpera atque aduerſa omnia, vtcumque fors tuliſſet, æquo animo ſuſcipere: ſed quãdoquidem hoc te ſcelere obſtrinxiſti, morte

Diuinitus proditur cõiunx adultera.

quidem digna es, ſed meis manibus nolim tibi ne-
cem adferre: diuino potiùs te iudicio relinquo. Et
ſi quidem dignos pœnitentię fructus egeris veniam
à Deo impetrabis. Si autem tantæ nequitiæ finem
non impoſueris, cum auctore eius diabolo flammis
gehennæ inextinguibilibus concremaberis. Meo ita-
nè deinceps contubernio nequaquàm frueris. Ha-
beas autem tibi, vndè poſſis vitam ſuſtentare, ne-
am propter nuptias donationem. His dictis, cum
ſuos conuocaſſet, aſcenſo curru, ad prædia ſua pro-
cul in Auabenſi territorio ſita profectus eſt, perpe-
tis illic & miſericordiæ vacans operibus, nullum-
que tempus ſolitis virtutum ſtudijs vacuum di-
ſinens.

Diſcedit ab adultera vxore.

At mulier infœlix iam ſuæ relicta libertati cum
deteſtando illo Clerico ſolitæ libidini indulſit: &
nè fortaſſis zelo inflammatus Gangulphus ambos a-
liquãdò interficeret, nefaria de eius morte conſilia
agitare cœperunt. Totus igitur malo dæmone ob-
ſeſſus clericus, capta & temporis & loci opportu-
nitate, cùm virum ſanctum famulorum, miniſte-
rio deſtitutum ſciret, clam eius cubiculum ingre-
ditur vt dormientem opprimat. Cumque penden-
tem ad caput eius gladium è vagina educeret, a-
ctumque in cer[illegible]tem abdere niteretur Gangulphus
experrectus ictum declinãs in coxam accepit. Tunc
profanus ille proiecto gladio & equo conſcendens fu-
ga euaſit. Gangulphus verò atrociter vulneratus
cùm aliquot pòſt diebus viuendi finem adeſſe ſenti-
ret, Dominici corporis & ſanguinis perceptione ſpi-
itum ſuum muniens fœliciter è corpore ad Domi-
num migrauit. Porrò duæ amitæ eius religioſæ fœ-
minæ eo in loco, qui Varennas dicitur, ſanctimoniæ
& caſtitatis ſtudijs vacantes, VVildetrudis & VVi-

Atrociter vulneratur.

Reddit ſpiritum.

ſegu-

...ioſa comperto obitu eius, ad funus acceſſerunt, ...tarumque corpus cum crucibus & cereis, diuinorumque hymnorum melodia, ad eum, quem diximus, locum, non ſine miraculorum gloria deportârunt, atque in baſilica, quam vir ſanctus in S. Petri Apoſtolorum principis honorem cōſtruxerat, condiderunt: in quem ſanè locum ante obitum ſuum admodùm benignum, beneuolum ac liberalem ſeſe declarârat, & neceſſarios redditus illîc Deo ſeruientibus ſuppeditârat. Vt autem de eius ſanctitate & ...tudine certiores fierent mortales, ad communem omnium vtilitatem & profectum virtutibus & ſignis Dominus eum celebrem reddidit & mirabiliter illuſtrauit.

Quæ verò pœna ſit conſecuta auctores cædis eius, non eſt ſilentio prætereundum. Itaque Clericus ...um properè tam atrox facinus ſuū deteſtabili mulieri tanquàm nuncium lætiſſimum indicaſſet, & ...uo ſeſe ea immanitate oblectaſſent, miſer abijt ...trem exoneraturus. Mox adeſt cæleſtis vindicta, ...cum fecibus corporis viſcera quoque in cloacam ...ponit, & infælicem animam in tartarum præmit... Fœmina autem, vt audiuit ex quadā puella ſua, ...lta diuinitùs collata eſſe beneficia ijs in locis, ...r quæ S. Gangulphi exanime corpus fuiſſet de...ratum, furore & amentia percita dixit: Perin... efficit virtutes & ſigna corpus Gangulphi atque ...us meus. Dixit illa & nefariam impuri oris vo...m mox obſcœnus quidam ani crepitus cōſecutus ... Erat autem dies Veneris, quem Chriſtiani ſextā ...ant feriā quo id accidit: ſemperq; deinceps quò...uixit, quot illo die verba protulit, totidē à par... corporis poſteriori fœdos reddidit ſonos, inau...to quodā diuinæ animaduerſionis exēplo. Cuius rei

Vltio diuina in percuſſorē viri ſancti.

Item in adulterá vxorem.

rei tam celebris fama toto regno diffuſa eſt, vt ia[m] quẽ diximus, rex Pipinus illac iter faciens, aliquo[s] miſerit percunctatum, nũm hęc ita ſe haberent. Illi autem ad regem & proceres, quæ auditione & ocu-lis compererant, bona fide retulerunt.

VITA S. MAIOLI ABBATIS. EX E[A] quæ eſt ab Odilone presbytero conſcripta. Succeſ[ſit] hic Ademaro anno Dom. 944. peruenitq́ue vſque a[d] annum 993. numeraturq́ue quartus cœnobij Clun[ia]cenſis Abbas.

11. Maij.

BEatiſſimus Maiolus pręclaro ſtemmate or[tus], & à nobilibus parẽtibus ab ipſa infantia [per]uigili cura nobiliter educatus, poſtquam [nu]tu & prouidentia Dei totum adoleſcentiæ tem[pus] ſine vllo caſtitatis diſpendio tranſegiſſet, [...]

Lugdunum ſtudij cauſa proficiſcitur.

accedente ætate Lugdunum profectus eſt, vt ab [...] & præſtantiora quæque in diuinis libaret. Erat [...] vir quidam Antonius nomine, ſapientiæ & erudi[ti]onis laude cumprimis celebris, cui ſe in diſcipl[inam] tradidit, vt poſteà magni illius Antonij eremi[tæ] Chriſti diſcipuli exempla lõgè acriùs, quàm [...] Antonij philoſophi, ſectaretur. Poſteaquàm ve[rò a]nimum humanarum diuinarumq́ue rerum cog[niti]one egregiè imbuiſſet, Lugduno ad Maticenſe[m ci]uitatem à proceribus patriæ, nempè cognatis [& a]micis reuocatus eſt: apud quos cùm aliquam[diu] ſine admirabili virtutis ſplendore verſatus [...] epiſcopus loci illius, quem tantus virtutum [splen]dor latere non poterat, eum eccleſiæ ſuæ archi[dia]conum conſtituit: quod ille miniſterium, imp[erante] te epiſcopo, ſola obedientiæ virtute ſuſcepit.

Fit Archidiaconus.

Ea autẽ ciuitas habet vicinum monaſterium [...] tis ſpiritualibus ſtudijs decẽtiſſimè ornatum, [...]